

ŞİFÂ-İ ŞERÎF DERSLERİ

ESERİN ADI: EŞ-ŞİFÂ Bİ-TA'RÎFÎ HUKÜKÎ'L-MUSTAFÂ

ESERİN MÜELLİFİ: KÂDI İYÂZ (Ö. 544/1149)

TERCÜME VE ŞERH EDEN: PROF. DR. MEHMET YAŞAR KANDEMİR

5.1

27. ARALIK. 2015, PAZAR

Türkçe Tercüme & Şerhi

Şifâ-i Şerîf Şerhi (3 cilt) - Mayıs 2012

Prof. Dr. Mehmet Yaşar Kandemir

Tahlil Yayınları, www.tahlilyayinlari.com

Eser Hakkında

ŞİFÂ-İ ŞERÎF gönüllerde Peygamber sevgisini tutuşturmak, onu bütün yönleriyle tanıtip anlatmak ve Müslümanlara, Sultân-ı Enbiyâ'nın haklarını savunmayı öğretmek maksadıyla yaklaşık dokuz asır önce Endülüslü tanınmış alim Kâdi İyâz tarafından yazılmıştır.

DERS KONUSU:

1. BÖLÜM: Yüceler Yücesi Cenâb-ı Hakk'ın Resûl-i Ekrem'in Şân ve Şerefini Yücelmesi

2. KISIM: Allah Teâlâ'nın, Resûl-i Ekrem'e Beden ve Huy Güzellikleri, Din ve Dünya Üstünlükleri Vermesi

FASIL: 12. RESÛL-İ EKREM'İN HİLMI, SIKINTILARA TAHAMMULU, AFFI VE SABRI

ŞİFÂ-İ ŞERÎF DERSLERİ

ESERİN ADI: EŞ-ŞİFÂ Bİ-TA'RÎFÎ HUKÜKÎ'L-MUSTAFÂ

ESERİN MÜELLİFİ: KÂDI İYÂZ (Ö. 544/1149)

TERCÜME VE ŞERH EDEN: PROF. DR. MEHMET YAŞAR KANDEMİR

5.2

27. ARALIK 2015 PAZAR

Türkçe Tercüme & Şerhi

Şifâ-i Şerîf Şerhi (3 cilt) - Mayıs 2012

Prof. Dr. Mehmet Yaşar Kandemir

Tahlil Yayınları, www.tahlilyayinlari.com

فصل

[فِي حَلْمٍ وَاحْتِمَالٍ وَعَفْوٍ وَصَبْرٍ] ^(۲)

وَأَمَا الْحَلْمُ وَالْاحْتِمَالُ ، وَالْعَفْوُ مَعَ القدرة ، وَالصَّبْرُ عَلَى مَا يُكَرَهُ ؛
هَذِهِ الْأَلْقَابُ فِرْقٌ ، فَإِنَّ الْحَلْمَ : حَالَةٌ تُوقُّرُ وَثَبَاتٌ عِنْدَ الْأَسْبَابِ الْمُحَرَّكَ
وَالْاحْتِمَالُ : حَبْسُ النَّفْسِ عِنْدَ الْآلَامِ ^(۳) وَالْمُؤْذِيَاتِ . وَمِثْلُهَا الصَّبْرُ ، وَمِنْ
مِنْقَارِيَّةٍ .

وَأَمَا الْعَفْوُ : فَهُوَ تَرْكُ الْمُؤْاخِذَةِ .

وَهَذَا كُلُّهُ مَا أَدْبَرَ اللَّهُ تَعَالَى بِهِ نَبِيَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، فَقَالَ : « خُذْ الْعَفْوَ وَأْمِرْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِيَّةِ » [الأعراف: ۱۹۹].

۱۶۹ - رُوِيَ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمَّا نَزَّلَتْ عَلَيْهِ هَذِهِ الْآيَةَ سَأَلَ جَبَرِيلَ .
السَّلَامُ - عَنْ تَأْوِيلِهَا ، فَقَالَ لَهُ : حَتَّى أَسْأَلَ الْعَالَمَ .

ثُمَّ ذَهَبَ فَأَتَاهُ ، فَقَالَ . « يَا مُحَمَّدُ ! إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكَ أَنْ تَصِلَ مَنْ قَطَ
وَتُعْطِيَ مَنْ حَرَمَكَ ، وَتُعْفُوَ عَمَّنْ ظَلَمَكَ » ^(۱) .

12. Resûl-i Ekrem'in Hilmi, Sıkıntırlara Tahammülü,

Affi ve Sabrı

Şimdi de Peygamber Efendimiz'in hilmini, sıkıntırlara tahammülü, suçluları cezalandırabilecekken onları affetmesini, kötülkere sabretmesini görelim. Bu ifâdeler arasında fark vardır. Şöyled ki:

Hilim; kızmayı gerektiren bir durumda, vakar ve sükünet göstermektir.

İhtimâl; Allah'tan gelen acılara dayanmak, diğer canlıların verdiği sıkıntılar karşısında kendine hâkim olmaktır.

Sabır da hilim ve ihtimâl mânasındadır.

Af ise, suçluyu cezalandıracak gücü varken onu bağışlamaktır.

Bütün bunlar, Allah Teâlâ'nın Peygamber Efendimiz'e verdiği güzel huylardandır. Cenâb-ı Hak ona şöyle buyurmuştur:

«خُذْ الْعَفْوَ وَأْمِرْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِيَّةِ»²

Rivâyet edildiğine göre, bu âyet nâzil olunca Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem, Cebrâîl aleyhisselâma onun yorumunu sordu. O da “Her şeyi bilen Cenâb-ı Hakk'a sorayım.” diyerek Allah Teâlâ'nın huzûruna gitti ve döndükten sonra şunu söyledi:

“Ey Muhammed! Allah Teâlâ sana, seninle ilgisi kesenle ilgini kesmemeni, sana vermeyene senin vermeni, sana zulmediyi bağışlamamı emrediyor.”³

2. A'râf 7/199.

3. Taberânî, el-Mu'cemü'l-eusat (İvezullah), I, 279, nr. 909; Heysemî, Mecma'u'l-bahreyn (Abdükkuddûs), V, 166-167, nr. 2856; İbni Hacer el-Askalânî, Fethu'l-bâri, VIII, 306, XIII, 259). Ahmed ibni Hanbel, Müsned, III, 438'de hadisin şu rivâyeti vardır: Resûl-i Ekrem şöyle buyurmuştur: “Faziletli amellerin en üstünü seninle ilgisi kesmemen, sana vermeyene vermen, sana hakaret edenî bağışlamandır.”

ŞİFÂ-İ ŞERÎF DERSLERİ

ESERİN ADI: EŞ-ŞİFÂ Bİ-TA'RÎFÎ HUKÜKÎ'L-MUSTAFÂ

ESERİN MÜELLİFİ: KÂDI İYÂZ (Ö. 544/1149)

TERCÜME VE ŞERH EDEN: PROF. DR. MEHMET YAŞAR KANDEMİR

Türkçe Tercüme & Şerhi

Şifâ-i Şerîf Şerhi (3 cilt) - Mayıs 2012

Prof. Dr. Mehmet Yaşar Kandemir

Tahlil Yayınları, www.tahlilyayinlari.com

وقال له: ﴿وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ﴾ [لهمان: ١٧].

وقال [تعالى]: ﴿فَاضْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ﴾ [الأحقاف: ٣٥].

وقال: ﴿وَلَيَعْقُلُوا وَلَيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ [النور: ٢٢].

وقال: ﴿وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ﴾ [الشورى: ٤٣].

ولا خفاء بما يُؤثر من حلمه واحتماله ، وأن كل حليم قد عرف منه زلة^(٢) ، وحفظ عنه هفوة^(٣) ، وهو عليه السلام لا يزيد مع كثرة الأذى إلا صبراً ، وعلى إسراف الجاهل إلا حلماً.

1. Lokmân 31/17.

2. Ahkâf 46/35.

3. Ahzâb 33/7.

4. Nûr 24/22.

5. Şûrâ 42/43.

Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellemine kadar hilim sahibi olduğu ve karşılaştığı sıkıntılarla tahammül ettiği, bu konuda rivâyet edilen

hadislerde görülmektedir. Esâsen Peygamberler dışındaki insanlar, ne kadar hilim sahibi olurlarsa olsunlar, kızgınlık hâlinde mutlaka açık verirler. Seyyid-i Kâinât Efendimiz ise kavminden ne kadar sıkıntı görürse o kadar sabreder, kendini bilmezlerin taşkınlığı karşısında sükûnet gösterirdi.

Konuya İlgili Ayetler

Allah Teâlâ bu konularda Fahr-i Âlem sallallahu aleyhi ve selleme şöyle buyurmuştur:

﴿وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ، إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ﴾ “Başına gelene sabret. İşte bunlar, azimli ve kararlı olunması gereken konulardandır.”¹

Lokman aleyhisselâmin oğluna yaptığı bu nasihatı Allah Teâlâ Peygamber Efendimizde tavsiye etmektedir: Ayetin baş tarafı şöyledir: “Yavrum, namazı gerektiği şekilde kıl, iyiliği tavsiye et, kötülükten sakındırıp vazgeçirmeye çalış.”

﴿فَاضْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ﴾ “Azim ve sebât sahibi peygamberler nasıl sabrettiyse, sen de sabret.”²

“Azîm ve sebât sahibi peygamberler” beş tane olup şu âyet-i kerîme hepsini bir arada zikretmektedir: “Biz vaktiyle peygamberlerden söz almıştık: Senden, Nûh’tan, İbrâhim’den, Mûsâdan, Meryem oğlu Îsâdan. Onların hepsinden sağlam bir söz aldık.”³ Bu beş peygambere, “karşılaştıkları zorluklara ve sıkıntılarla rağmen peygamberlik görevlerini üstün bir azim ve kararlılıkla eksiksiz yapmış kimseler” anlamında “îlü'l-azm” peygamber denir.

﴿وَلَيَعْقُلُوا وَلَيَصْفَحُوا، أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ، وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ Affetsinler, hoş görsünler. Siz, Allah’ın sizi affetmesini istemez misiniz? Allah çok bağışlayıcı ve çok merhamet edicidir.”⁴

﴿وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ﴾ “Bununla beraber, kim sabreder ve bağırlarsa, işte bu, azimli ve kararlı olunması gereken konulardandır.”⁵

ŞİFÂ-İ ŞERÎF DERSLERİ

ESERİN ADI: EŞ-ŞİFÂ Bİ-TA'RÎFÎ HUKÜKİ'L-MUSTAFÂ

ESERİN MÜELLİFİ: KÂDİ İYÂZ (Ö. 544/1149)

TERCÜME VE ŞERH EDEN: PROF. DR. MEHMET YAŞAR KANDEMİR

١٧٠ - حدثنا القاضي أبو عبد الله: محمد بن علي التَّغْلِبِي وَغَيْرُه ، قَالُوا:

حدثنا محمد بن عتاب ، حدثنا أبو بكر بن وافد^(٤) القاضي وغيره ، حدثنا أبو عيسى ، حدثنا عبيد الله [قال]: حدثنا يحيى بن يحيى ، حدثنا مالك ، عن ابن شهاب ، عن عروة ، عن عائشة [رضي الله عنها] ، قالت: ما حُبِّ رسول الله ﷺ في أمرٍ قطُّ إِلَّا اخْتَارَ أَيْسَرَهُمَا مَا لَمْ يَكُنْ إِثْمًا ، فَإِنْ كَانَ إِثْمًا كَانَ أَبْعَدَ النَّاسِ مِنْهُ ، وَمَا انتَقَمَ رَسُولُ الله ﷺ لِفَسْهِ إِلَّا أَنْ تُتَهَّكَ حُرْمَةُ الله [تعالى] ، فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ بِهَا^(٥).

١٧١ - وَرُوِيَ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ لَمَا كُسِّرَتْ رَبَاعِيَّتُهُ وَشَجَّ وَجْهُهُ يَوْمَ أُحُدَّ شَقَّ

ذلك على أصحابه [شقا]^(١) شديداً ، وقالوا: لو دعوت عليهم! فقال:
أَبْعَثْ لَعَانًا ، ولكنني بعثت داعياً ورحمة. اللَّهُمَّ اهْدِ قومي
لَا يَعْلَمُونَ^(٢).

İntikam Almadı

Âiše radiyallahu anhâ şöyle dedi:

"Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem iki şeyden birini yapma konusunda serbest bırakıldığı zaman, günah olmadığı takdirde mutlaka onların en kolayını seçerdi. Yapılacak şey günah ise, ondan en uzak duran kendi olurdu. Allah'ın yasakları çiğnenmediği sürece şahsi adına hiçbir şeyleden dolayı intikam almamış; Allah'ın yasağı çiğnenmişse, onun cezâsını Allah adına mutlaka vermiştir."¹

Bu konuda şu olay da zikredilmelidir:

Uhud Savaşı sırasında Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellemnin dişi kırılıp da yüzü yaralanınca, bu hâl ashâbinin pek gücüne gitti de Peygamber Efendimiz'e "Şu kâfirlere bedduâ etseniz!" dediler. Bunun üzerine Resûl-i Ekrem şöyle buyurdu:

"Ben, insanları Allah'ın rahmetinden uzaklaştırmak için gönderildim. İnsanları Allah'ın yoluna dâvet etmek ve âlemlere rahmet olmak üzere gönderildim. Allahım! Kavmimi doğru yola ilet! Çünkü onlar (Senin birligini, benim Peygamberliğimi) bilmiyorlar."²

1. Buhârî, Menâkib 23, nr. 3560, Edeb 80, nr. 6126 Hudûd 10, nr. 6786; Müslim, Fazâ'il 77, 78, nr. 2327.

2. Müslim, Cihâd 105, nr. 1792. Bu olay şu rivâyette daha geniş bir şekilde anlatılmaktadır:

Sehl ibni Sa'd radiyallahu anha Resûl-i Ekrem'in Uhud günü yaralanmasını sordular. O da şunları söyledi:

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemnin yüzü yaralandı, dişî kırıldı ve başındaki miğfer parçalandı. Allah'ın Elçisi'nin kızı Hz. Fâtima kanı yıkıyor, Hz. Ali de kalkanla yaranın üzerine su döküyordu. Hz. Fâtima, suyun yarıyı daha çok kanattığını görünce bir hasır parçasını yakıp külünü yaranın üzerine döktü. Böylece kan dindi." (Müslim, Cihâd 101, nr. 1790).

Eyüp Sultan Camii-i Şerifi

ŞİFÂ-İ ŞERÎF DERSLERİ

ESERİN ADI: EŞ-ŞİFÂ Bİ-TA'RÎFÎ HUKÜKİ'L-MUSTAFÂ

ESERİN MÜELLİFİ: KÂDİ İYÂZ (Ö. 544/1149)

TERCÜME VE ŞERH EDEN: PROF. DR. MEHMET YAŞAR KANDEMİR

5.5

27. ARALIK. 2015, PAZAR

Türkçe Tercüme & Şerhi

Şifâ-i Şerîf Şerhi (3 cilt) - Mayıs 2012

Prof. Dr. Mehmet Yaşar Kandemir

Tahlil Yayınları, www.tahlilyayinlari.com

Uhud Gazvesi'nde, Peygamber Efendimiz'in sağ alt çene-sindeki ön dişleriyle azıları arasındaki mübârek diş, Sa'd ibni Ebî Vakkâs'ın kardeşi Utbe ibni Ebî Vakkâs'ın attığı

bir taşla kırılmıştı. "Dendân-ı Saâdet" veya "Dendân-ı Şerîf" diye anılan bu kırık diş, bugün Topkapı Sarayı Müzesi Hırka-i Saâdet Dâiresi'nde korunmaktadır.

Yine Uhud günü, Abdullah ibni Kamie adlı kâfir de attığı bir taşla Fahr-i Cihân'ın mübârek yanağının üst tarafını yarmış, Resûlullah Efendimiz'in miğferinin iki halkası kırılıp bu yaraya saplanmıştır. Aşere-i mübeşere'den olan Ebû Ubeyde bin Cerrâh, bu halkaları dişleriyle çi-karmaya çalışırken onun da iki ön dişi kırılmıştı. Ibni Kamie ve başına gelenler için "Peygamberimize ve Diğer Peygamberlere Özel Dünyevî Hâller" bahsının girişine bakınız bk. III, 195-199.

Hz. Ömer'in, Resûl-i Ekrem'e yapılan bu ezâlar üzerine, ona hitâben şöyle dediği rivâyet edilmektedir:

"Anam babam sana fedâ olsun ey Allah'ın Elçisi! Nuh aleyhisselâm kendi kavmine: "Yâ Rabbi! Yeryüzünde dolaşan tek bir kâfir bırakma!"¹ diye bedduâ etmiştir. Şâyet sen de onun gibi bedduâ etseydin hepimiz helâk olup gitmişik. Bu adamlar sırtına basmış,² yüzünü kanatmış, dişini kırmışken sen onlara bedduâ etmeyip 'Allahim! Kavmimi doğru yola ilet! Çünkü onlar (Senin birliğini, benim Peygamberliğimi) bilmiyorlar'³ diye hayır duâ ettin."⁴

١٧٢ - وَرُوِيَ عَنْ (١/٢٧) عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّهُ قَالَ فِي بَعْضِ
بَأَبِي أَنَّتَ وَأَمِّي يَا رَسُولَ اللَّهِ! لَقَدْ دَعَا نُوحٌ عَلَى قَوْمِهِ ، فَقَالَ: ﴿رَبِّ لَا
أَلْأَضِنُ مِنَ الْكُفَّارِنَ دِيَارًا﴾ [نوح: ٢٦]. وَلَوْ دَعَوْتَ عَلَيْنَا مِثْلَهَا لَهُلْكَنَا ،
آخْرَنَا ، فَلَقَدْ وُطِئَ ظَهْرُكَ ، وَأَدْمِيَ وَجْهُكَ ، وَكُسْرَتْ رَبَاعِيْتُكَ ، فَإِنْ
تَقُولَ إِلَّا خِيرًا ، فَقُلْتَ: «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِقَوْمِي ، فَإِنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ».^(٣)

1. Nuh 71/26.

2. Kâfirlerin ne bu savaşta veya ne de başka bir zaman Peygamber Efendimiz'in sırtına bastığı bilinmemektedir. Muhtemelen buradaki "sırtı basma" ifadesiyle, Ebû Cehîl'in Mekke döneminde Kâbe civarında namaz kılan Resûl-i Ekrem'in sırtına deve işkembesi koydurması olayı kastedilmektedir.

3. Buhârî, Cihâd 80, nr. 2903; Müslim, Cihâd 105, nr. 1792.

4. Hz. Ömer'in, Resûl-i Ekrem'in hayatından çeşitli kesitleri zikrettiği sözünün tamamı *İhyâ ulûmi'd-dîn*'de bulunmakta, Zeynûddin el-İrâkî de onların kaynaklarını hatırlatmaktadır (I, 309).

ŞİFÂ-İ ŞERÎF DERSLERİ

ESERİN ADI: EŞ-ŞİFÂ Bİ-TA'RÎFÎ HUKÜKÎ'L-MUSTAFÂ

ESERİN MÜELLİFİ: KÂDI İYÂZ (Ö. 544/1149)

TERCÜME VE ŞERH EDEN: PROF. DR. MEHMET YAŞAR KANDEMİR

Türkçe Tercüme & Şerhi

Şifâ-i Şerîf Şerhi (3 cilt) - Mayıs 2012

Prof. Dr. Mehmet Yaşar Kandemir

Tahlil Yayınları, www.tahlilyayinlari.com

قال القاضي أبو الفضل رضي الله عنه: انظُر ما^(٤) في هذا القول من الفضل ، ودرجات الإحسان ، وحسن الخلق ، وكرم النفس ، وغاية والحلمن ، إذ لم يقتصر^{عليه} على السكوت عنهم حتى عفّا عنهم ، ثم عليهم ، ورحّمهم ، ودعا وشفع لهم ، فقال: «اللهم!^(٥) اغفر» أو «ا أظهر سبب الشفاعة والرحمة بقوله: «القومي» ثم اعتذر عنهم بجهلهم ، فإنهم لا يعلمون». .

١٧٣ - ولما قال له الرجل: أعدل ، فإن هذه قسمة ما أريد بها وجهًا
يزدُّ في جوابه أن بيَّنَ له ما جَهَله .

ووعظ نفسه ، وذَكَرَها بما قال له ، فقال: «ويحك! فمن يَعْدِلُ إن لم
أعدل؟! خُبِثَ وخَسِرْتَ إن لم أعدل!»^(٦) ونهى مَنْ أراد من أصحابه قتله .

Kâfirlere Şefkatı

Kıymetli okuyucu! Hz. Ömer'in bu sözüyle dile getirilen yüce erdemeye, iyiliğe, güzel davranışa, düşmanına bile iyilik etmeye, sabır ve anlayışın yüce derecesine bakınız. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem kâfirlerin yaptığı kötülıklar karşısında stüküt etmekle kalmıyor, onları bağışlıyor; kendilerine acayıp merhamet ediyor; "Allahım onları bağışla!", "Onları doğru yola ilet!" diye doğru yolu bulmaları için duâ ediyor ve onlara şefâatçı oluyor; bu kimselerden "kavmim" diye söz ederek kendilerine duyduğu şefkat ve merhameti dile getiriyor; dahası, "Çünkü bilmiyorlar" söyleyle de onların, hatâlarının bile farkında olmadıklarını belirtiyor.

Bir defasında ganime taksim edilirken, adının biri Peygamber-i Zîşân'a: "Yaptığın taksimde âdil davran! Bu taksimde Allah'ın rızâsi gözetilmemiştir." deyince, Resûl-i Ekrem taksimi adâletli yaptığı, ancak onun bunu farketmediğini söylemekle yetinmiş ve sabırlı olması yönünde kendisine telkinde bulunmuştur.¹ Ardından da o adama şunları söylemiştir: "Yazıklar olsun sana! Ben âdil olmazsam adâleti başka kim gözetir. Eğer ben âdil davranışmazsam mahvolup giderim." Sonra da o adamı öldürmek isteyen sahâbilerine engel olmuştu.

1. Bir sonraki sayfada zikredilen hadis, Resûl-i Ekrem'in sabırlı olması yönünde kendisine telkinde bulunmasını daha açık şekilde dile getirmektedir.

ŞİFÂ-İ ŞERÎF DERSLERİ

ESERİN ADI: EŞ-ŞİFÂ Bİ-TA'RÎFÎ HUKÜKİ'L-MUSTAFÂ

ESERİN MÜELLİFİ: KÂDI İYÂZ (Ö. 544/1149)

TERCÜME VE ŞERH EDEN: PROF. DR. MEHMET YAŞAR KANDEMİR

5.7

27. ARALIK. 2015, PAZAR

Türkçe Tercüme & Şerhi

Şifâ-i Şerîf Şerhi (3 cilt) - Mayıs 2012

Prof. Dr. Mehmet Yaşar Kandemir

Tahlil Yayınları, www.tahlilyayinlari.com

Bu cümleyi “Eğer ben âdil davranışmazsam, âdil olmayan birinin ardından gittiğin için sen mahvolup gidersin” diye anlamak da mümkünündür.

Abdullah İbni Mes'ud radiyallahu anh, Fahr-i Cihân Efendimiz'in yaptığı taksime râzî olmayan adam hâdisesini şöyle anlatmıştır:

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, Huneyn Savaşı'nda alınan ganimetleri taksim ederken bazı kişilere diğerlerinden fazla hisse verdi. Akra' İbni Hâbiş'e yüz deve, Uyeyne bin Hüs'nâ da bir o kadar verdi. Arapların ileri gelenlerine de o günde taksimde biraz fazla pay verdi. Bunun üzerine bir kişi:

“Vallahi bu taksim hak ve adâlete uygun değildir, Allah rızâsı da gözetilmemiştir!” dedi. Ben de:

“Allah'a yemin ederim ki bunu ben Resûlullah'a söyleyeceğim.” dedim. Gittim ve adamın söylediğlerini Resûl-i Ekrem'e anlattım. Bunun üzerine, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin yüzü kızgınlığından dolayı kırkırmızı kesildi ve:

“Allah ve Resûlü de adâlet etmezse, hiç kimse adâlet etmez.” buyurdu. Sonra sözünü şöyle tamamladı: “Allah, Mûsâ peygambere rahmet etsin. O bundan daha ağır bir suçlamaya uğramıştı da sabretmişti.”¹

Peygamber Efendimiz'e bu münasebetsiz sözü söyleyenin Temîmoğullarından Zülhuvaysıra olduğu, onun bu sözüne çok öfkelenen Hz. Ömer'in (veya Hâlid ibni Velîd'in) onu ortadan kaldırma için izin istediği, fakat Rahmet Peygamberi Efendimiz'in buna müsâade etmediği bilinmektedir.²

1. Buhârî, Edeb 53, nr. 3138; Müslim, Zekât 148, nr. 1064.

2. Buhârî, Menâkîb 25, nr. 3610; Müslim, Zekât 148, nr. 1064. Bu hadisin benzeri bir rivâyet için bk. III, 468.

Eyüp Sultan Camii-i Şerifi
ŞİFÂ-İ ŞERÎF DERSLERİ

ESERİN ADI: EŞ-ŞİFÂ Bİ-TA'RÎFÎ HUKÜKİ'L-MUSTAFÂ

ESERİN MÜELLİFİ: KÂDI İYÂZ (Ö. 544/1149)

TERCÜME VE ŞERH EDEN: PROF. DR. MEHMET YAŞAR KANDEMİR

١٧٤ - وَلَمَّا تَصَدَّى لِهِ غُورَثُ بْنُ الْحَارِثِ لِيَقْتَلَكَ بِهِ، وَرَسُولُ اللَّهِ مُتَبَّدِّلٌ
تَحْتَ شَجَرَةٍ وَحْدَهُ قَائِلًا، وَالنَّاسُ قَائِلُونَ، فِي غَزَّاءٍ، فَلَمْ يَتَشَبَّهْ رَسُولُ اللَّهِ
إِلَّا وَهُوَ قَائِمٌ، وَالسِيفُ صَلْتَانًا فِي يَدِهِ، فَقَالَ: مَنْ يَمْنَعُكَ مِنِّي؟ فَقَالَ: «اللَّهُ
فَسَقَطَ السِيفُ مِنْ يَدِهِ، فَأَخْذَهُ النَّبِيُّ ﷺ، وَقَالَ: «مَنْ يَمْنَعُكَ مِنِّي؟» قَالَ: كُنْ
خَيْرًا آخِذُكَ، فَتَرَكَهُ وَعْفًا عَنْهُ. فَجَاءَ إِلَيْهِ قَوْمٌ فَقَالَ: جِئْتُكُمْ مِنْ عَنْدِ خَيْرٍ
النَّاسِ.^{۲۱}

“Benden korkuyor musun?”

“Hayır, korkmuyorum.”

“Şimdi seni benim elimden kim kurtaracak?”

“Allah!”

Allah sözünü duyunca, adamın elindeki kılıç yere düşüvermiş. Bu defa Resûl-i Ekrem yerdeki kılıcı alarak adama sormuş:

“Peki, şimdi seni benim elimden kim kurtaracak?”
Adam söyle demiş:

“İyi bir cezâlandırıcı ol!” Allah’ın Elçisi ise adama:

“Allah’tan başka ilâh olmadığını, benim Allah’ın Elçisi olduğumu kabul eder misin?” diye sorunca,

“Hayır” demiş, “Kabul etmem! Ancak seninle savaşmamaya, seninle savaşacak bir topluluk içinde bulunmamaya söz veririm.” Bunun üzerine Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem bu adamı serbest bırakmış. O da arkadaşlarının yanına dönünce onlara:

“Ben en hayırlı kişinin yanından geliyorum.” demiş.

3. Buhârî, Cihâd 84, 87, nr. 2910, 2913, Megâzî 31, 32, nr. 4135-4136; Müslüm, Müsâfirîn 311, nr. 843, Fezâil 13, 14, nr. 843; Ahmed ibni Hanbel, Müsned, III, 364, 390.

5.8

27. ARALIK. 2015, PAZAR

Türkçe Tercüme & Şerhi

Şîfâ-i Şerîf Şerhi (3 cilt) - Mayıs 2012

Prof. Dr. Mehmet Yaşar Kandemir

Tahlil Yayınları, www.tahlilyayinlari.com

“Seni Elimden Kim Kurtaracak?”

Bir gazvede, herkesin ögle uykusuna yattığı bir sırada, Peygamber Efendimiz sahâbeden uzakta, tek başına bir ağacın altında ögle uykusuna yatmıştı. İşte o sırada Gavres ibni Hâris, Allah’ın Elçisi’ne suikast teşebbüsünde bulundu. Gavres ayakta, kılıcı elinde ve Peygamberler Sultanı'nın yanı başında bulunduğu sırada Efendimiz uyandı. Gavres ona:

“Seni benim elimden kim kurtaracak?” diye sordu.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem:

“Allah!” deyince, adamin elindeki kılıç yere düşüverdi.

Peygamber Efendimiz kılıcı aldı, bu defa o sordu:

“Seni benim elimden kim kurtaracak?” Gavres:

“İyi bir cezâlandırıcı ol!” diye söyledi.

Bunun üzerine Resûl-i Ekrem onu bağışlayıp serbest bıraktı.

Gavres arkadaşlarının yanına varınca şunu söyledi:

“Ben en hayırlı kişinin yanından geliyorum.”³

Bu olay, hicretin dördüncü yılında yapılan Zâtürrikâ' Gazvesi’nde meydana geldi.

Yukarıdaki kaynaklardan öğrendiğimize göre Câbir ibni Abdillah radiyallahu anh bu olayı şöyle anlattı:

Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem ile bir seferden dönüyorduk. Öğle vakti ağaçlık, çalılık bir vadide mola verdik. Askerler ağaçların altında gölgelenmek üzere çevreye dağılmıştı. Resûl-i Ekrem de kılıcını bir ağaçca asarak dinlenmeye başlamıştı. Birazcık uymuştu ki, Resûl-i Ekrem'in bizi çağırduğunu duyup yanına koştu. Bir de baktık, yanında bir müşrik oturuyor. Bu adam, Peygamber Efendimiz uyurken ağaçca asılı kılıcını almış. O sırada Resûl-i Ekrem uyanmış. Adam kılıcı çekerek sormuş: